

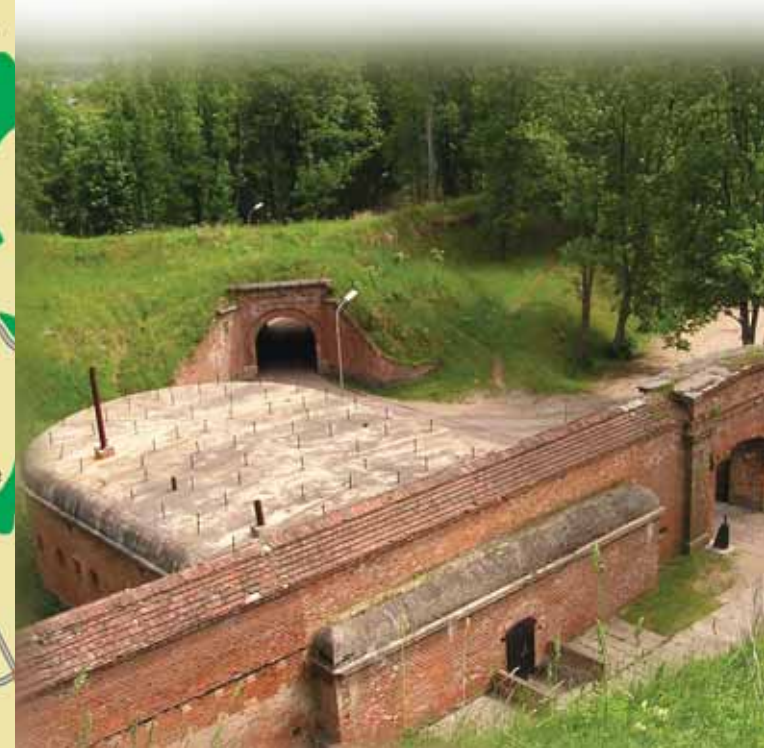
**Centrum Promocji
i Informacji Turystycznej**
11-500 Giżycko, ul. Wyzwolenia 2
tel. + 48 87 428 52 65
tel./fax +48 87 428 57 60
www.gizycko.turystyka.pl
e-mail: info@gizycko.post.pl

kurs na
Giżycko

PROJEKT
WSPÓLFINANSOWANY
PRZEZ
UNIĘ EUROPEJSKĄ
ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Fortyfikacje Fortifications

Wielkie Jeziora Mazurskie już w średniowieczu okazały się być ważną, naturalną barierą, która skutecznie ograniczała swobodę manewru wojsk państwa zakonnego, a później pruskiego. Doceniając walory obronne linii jezior, w połowie XIX w. zapoczątkowano proces ich fortyfikowania. Ich pozostałości obecne są w krajobrazie powiatu

giżyckiego po dzień dzisiejszy, stanowiąc unikalny przykład architektury militarnej XIX - XX w. w Polsce. Kluczowym elementem systemu obrony wschodniej części Mazur stanowiła Twierdza Boyen w Giżycku. Jest to unikalny przykład pruskiej „Festa” – artyleryjskiego fortu zaporowego, którego zadaniem było zablokowanie najszerzego i najdogodniejszego przesmyku w pasie między Węgorzewem a Rucianem. Obiekt ma kształt regularnej gwiazdy 6-cio ramiennej i zlokalizowany został na zachodnim skraju miasta, w obrębie tzw. Wyspy Giżyckiej. Dwa fronty twierdzy otrzymały narys poligonalny, cztery pozostałe bastionowy. W końcu XIX w. obiekt został wzmocniony m.in. bomboodpornymi schronami piechoty, laboratorium prochowym, głównym magazynem amunicyjnym i stanowiskami obserwacyjnymi. Dążąc do wzmocnienia walorów obronnych jezior, na przełomie XIX/XX w. wzniesiono punkty oporu Mazurskiej Pozycji Jeziornej (Masurische Seenstellung) w rejonie Przesmyku Kula, Zielonego Gaju, Szymonki, Mikołajek i Rucianego. System ten okazał się być skuteczną zaporą dla wojsk rosyjskich w 1914 i 1915 r. Jeszcze w trakcie działań wojennych rozpoczęto budowę Giżyckiej Pozycji Polowej (Lötzenener Feldstellung). Na froncie Jez. Śniardwy-Tyrkło-Buwełno-Wojnowo do Przykopu, dalej Staświny-rzeka, Staświnka-Upałty-Siedliska-Kruklin- jez. Kruklin-Gołdapiwo-rzeka Sapina-jez. Stręgieł Wik. i Święcajty (front wschodni) oraz jeziora Dejguny-Dobskie-Ławki-Guber-Ryńskie (front zachodni) wzniesiono

łącznie 50 punktów oporu z 255 obiektami o konstrukcji betonowej, opartych na blasze falistej typu „H”, których przekrój komór opierał się na 4/5 obwodu koła. W II poł. lat 30 - tych pozycja ta rozwinięta została do Giżyckiego Rejonu Umocnionego (Befestigungen bei Lötzen). Większość schronów wybudowano według stosowanej w latach 30 - tych kategorii odporności B1. Podstawowym typem były schrony z czołową płytą pancerną, przeznaczone dla obsługi jednego ciężkiego karabinu maszynowego. W końcu 1944 r. cała pozycja wzmocniona została linią rowów przeciwczołgowych i „garnków” Kocha.

Already in the Middle Ages, the Great Mazurian Lakes proved to be an important natural barrier which effectively limited the freedom of maneuver for armies in the Eastern part of the Teutonic Order state and later in the Prussian country. Appreciating defense values of the lake line,

the locals started a process of their fortification in mid 19th century. Its remains are present in the landscape of the Giżycko province even today constituting a unique example of military architecture of the 19th and 20th centuries in Poland. The Boyen Fortress in Giżycko was the key element of the defense system in the eastern part of the Mazury region. It is a unique example of Prussian “Festa”, i.e. an artillery barrage fort whose

task was to block the widest and the most convenient pass in the Węgorzewo-Ruciane belt. The construction is of regular 6-pointed star shape and is situated on the western outskirts of the town, within the so-called Giżycko Isle. Two fronts of the fortress are of a polygonal outline, while four of them are of a bastion one. In late 19th century, the fortress was strengthened with bomb-proof infantry shelters, a gun powder laboratory, main munitions magazine and observational posts, among others. In an effort to strengthen the defense values of the lakes, resistance points of the Masurische Seenstellung (Mazurian Lake Position) were erected in the region of the Kula Pass, Zielony Gaj, Szymonka, Mikołajki and Ruciane. The system proved to be an efficient barrier for Russian armies in 1914 and 1915. Still during the war, the construction of Lötzenener Feldstellung

(Giżycko Field Position) was begun. On the front starting at the Śniardwy Lake and continuing through Tyrkło-Buwełno-Wojnowo to Przykop and then to Staświny-river Staświnka-Upałty-Siedliska-Kruklin-Kruklin Lake-Gołdapiwo-river Sapina- Stręgieł Wik Lake and Święcajty (the eastern front) and the Dejguny-Dobskie-Ławki-Guber-Ryńskie lakes (the western front), the total of 50 resistance points were raised with 255 concrete construction buildings based on H-type corrugated iron whose chamber section was based on 4/5 of circumference of a circle. In late 1930ties, the position was developed into Befestigungen bei Lötzen (Giżycko Fortified Region). The majority of shelters were constructed in accordance with the B1 category of resistance which was

applied in the 1930ties. B1-1 and B1-1a were the main type of shelters having been equipped with front armour plates and designed to service one heavy machine gun each. In late 1944, the position was fortified with a line of tank traps and the Koch “pots”.

